

Rapport

Rapport over een klacht over de beheerder van het regionale politiekorps Zeeland te Goes (thans politiechef van de regionale eenheid Zeeland-West-Brabant te Tilburg).

Publicatiedatum

22 juli 2014

Rapportnummer

2014/076

Verzoeker klaagt erover dat een inspecteur van het regionale politiekorps Zeeland (thans: de regionale politie-eenheid Zeeland-West-Brabant) op 28 juni 2010 in zijn vrije tijd optrad als politiefunctionaris in een verkeersgeschil met verzoeker waarin deze medewerker zelf partij was.

Bevindingen

1. Toen verzoeker met zijn bedrijfsauto op 28 juni 2010 omstreeks 7:00 uur 's ochtends in de provincie Zeeland een rijksweg wilde oprijden moest hij een langs die weg gelegen vrij liggend fietspad oversteken. Voordat hij dat kon doen moest hij eerst aan enkele fietsers voorrang verlenen. Vervolgens reed hij een stukje door aangezien het zicht op de weg beperkt was. Verzoeker heeft toen even gewacht voordat hij de weg op kon draaien omdat hij ook nog aan een aantal langsrijdende auto's voorrang moest verlenen. Op dat moment stond hij met de achterkant van zijn auto gedeeltelijk op het fietspad. Terwijl hij aan het wachten was, zag hij in zijn achteruitkijkspiegels achter zijn auto nog twee meisjes op de fiets passeren. Vervolgens werd hij opeens aangesproken door een racefietser in wielrentenue die tegen hem zei dat hij de doorgang blokkeerde. Er ontstond een woordenwisseling waarbij verzoeker opmerkte dat andere fietsers zonder moeite konden passeren. De racefietser sprak hem op dit punt tegen en zei dat hij inspecteur van politie was, maar kon zich op dat moment niet als politiefunctionaris legitimeren. Hij dreigde een bekeuring uit te schrijven. Verzoeker raakte geïrriteerd en vergeleek de politiefunctionaris met 'Malle Pietje'. Vervolgens noemde hij de racefietser een boerenlul en draaide met zijn auto de weg op.

2. Een dag later werd verzoeker gebeld door iemand van de politie die hem verzocht naar het bureau in Goes te komen voor het afleggen van een verklaring. Verzoeker gaf aan dat hij in verband met zijn werk niet veel tijd had en vroeg of hij de verklaring ook telefonisch kon afleggen. De politiefunctionaris noemde zijn naam, zei dat hij ambtenaar van politie was en dat verzoeker niet tot antwoorden verplicht was. Volgens verzoeker kwam hij er pas aan het einde van het telefoongesprek achter dat hij sprak met de wielrenner, de heer R. Die merkte volgens verzoeker op dat er geen twee meisjes op de fiets waren geweest en dat hij verzoeker zijn rijbevoegdheid kon afnemen.

3. Verzoeker werd vervolgd voor drie strafbare gedragingen, namelijk: het in gevaar brengen/hinderen van het verkeer, belediging en bedreiging. De zaak is op 24 augustus 2012 voorgekomen bij de politierechter. Die sprak verzoeker vrij voor het in gevaar brengen van het verkeer en de bedreiging. Voor de belediging achtte hij wel voldoende bewijzen aanwezig. Hij oordeelde echter dat er redenen waren om aan deze bewezenverklaring geen straf te verbinden.

4. De door verzoeker in juli 2010 ingediende klacht werd na de uitspraak van de rechter inhoudelijk behandeld. De klachtbehandelaar van de politie probeerde in november 2012 partijen bij elkaar te brengen voor een bemiddelingsgesprek. De heer R., die inmiddels met ingang van 1 oktober 2011 met functioneel leeftijdsontslag was gegaan, wilde daar niet aan meewerken. In de formele klachtprocedure werd er op 5 december 2012 een hoorzitting gehouden bij de Commissie voor de politiekachten. Hier waren ook verzoeker en de heer R. aanwezig. Overeenkomstig het advies van deze commissie oordeelde de korpsbeheerder van de toenmalige Politie Zeeland in zijn brief van 31 december 2012 dat de klacht over het niet legitimeren door de heer R. gegrond was. Over de andere klachtonderdelen die betrekking hadden op het telefonische verhoor en de bejegening tijdens dat verhoor en tijdens het gesprek op straat gaf de korpsbeheerder geen oordeel. De beweringen en belevingen waren tegenstrijdig waardoor het volgens de korpsbeheerder niet is komen vast te staan wat er tussen verzoeker en de heer R. heeft plaatsgevonden.

5. Verzoeker richtte zich vervolgens met zijn klacht op 28 juli 2013 tot de Nationale ombudsman.

Beoordeling

6. De vraag of verzoeker zich op 28 juni 2010 strafbaar heeft gedragen, ligt buiten het bereik van het onderzoek van de Nationale ombudsman. Immers hier heeft de politierechter zich al over uitgesproken. De Nationale ombudsman wil zich evenmin uitlaten over de gedragingen waar de korpsbeheerder geen oordeel over kon geven, omdat ook na onderzoek van de ombudsman niet vast zal staan hoe de gesprekken tussen verzoeker en de heer R. zijn verlopen. Voor de Nationale ombudsman zit in deze zaak een principiële punt, namelijk: had de heer R. in zijn vrije tijd mogen optreden als politiefunctionaris in een geschil waarin hij zelf partij was?

7. De Nationale ombudsman heeft zich hierover in de afgelopen jaren in verschillende rapporten (zie bijvoorbeeld de nummers 2008/069, 2011/322, 2013/199 en 2014/026) uitgesproken en daarin de volgende lijn uitgezet: Een politieambtenaar is bevoegd om altijd en overal in ons land zijn taken uit te oefenen. Het maakt daarbij niet uit of hij dit binnen of buiten diensttijd doet. Echter, op het moment dat een politiefunctionaris buiten diensttijd iemand wil aanspreken op zijn gedrag en een proces-verbaal wil uitschrijven, dan dient hij zich in zijn optreden uiterst terughoudend op te stellen en de assistentie van zijn collega's in te roepen als hij zelf partij is in het geschil. Het gaat immers in de eerste plaats om een privéaangelegenheid.

8. Het is een vereiste van behoorlijk overheidsoptreden dat de overheid integer handelt en een bevoegdheid alleen gebruikt voor het doel waarvoor deze is gegeven. De inspecteur van politie, de heer R., was in zijn vrije tijd aan het wielrennen en kwam onderweg de bedrijfsauto van verzoeker tegen, die volgens de heer R. de doorgang over het fietspad ernstig belemmerde. De heer R. sprak verzoeker aan op zijn gedrag, waarmee de basis voor een geschil tussen twee weggebruikers was ontstaan. Om de schijn van partijdigheid en belangenverstrengeling te voorkomen en de integriteit van het politiekorps te waarborgen, had hij in dat geval niet zelf proces-verbaal moeten opmaken en had hij zo nodig collega's erbij moeten roepen om de behandeling van het geschil over te nemen en eventueel verbaliserend op te treden. Aangezien de heer R. dat heeft nagelaten op het moment van het incident met verzoeker en een dag later zelf verzoeker telefonisch heeft verhoord, heeft hij gehandeld in strijd met het vereiste van integriteit.

De onderzochte gedraging is niet behoorlijk.

9. Omdat de klacht van verzoeker niet op zichzelf staat, zoals blijkt uit de hierboven genoemde andere rapporten van de Nationale ombudsman over dit onderwerp, wordt aan dit rapport een aanbeveling verbonden. Deze aanbeveling richt zich tot de korpsleiding van de Nationale politie omdat deze klachten in heel Nederland kunnen voorkomen.

Conclusie

De klacht over de onderzochte gedraging van het regionale politiekorps Zeeland (thans: de regionale politie-eenheid Zeeland-West-Brabant) is gegrond wegens schending van het vereiste van integriteit.

Aanbeveling

De korpsleiding van de Nationale politie wordt in overweging gegeven te bevorderen dat in de politieorganisatie onder de aandacht wordt gebracht dat verbalisanten in hun vrije tijd weliswaar verbaliserend mogen optreden maar dat zij op het moment dat zij zelf partij zijn in het geschil met de burger zich uiterst terughoudend dienen op te stellen bij het aanwenden van hun bevoegdheden.

De Nationale ombudsman,

mr. F.J.W.M. van Dooren,

waarnemend ombudsman